

Odmev iz Afrike.

Ilustrovan mesečnik v prosepah
afriških misijonov s prilogo
„Klaverjev koledar“.

Izdaja Klaverjeva družba.

Upravišтво:

Ljubljana. Pred škofljo 8, II. nadstr.

Stane za celo leto K 1.50;
s koledarjem vred K 2.30.

Odmev iz Afrike,

ilustrovan mesečnik v
prospeh afriških misijonov in v oproščenje zamorskih sužnjev.

Izdaja ga Družba sv. Petra Klaverja. Tiska se v slovenskem, poljskem, češkem, nemškem, ogrskem, francoskem, angleškem in laškem jeziku. Blagoslovljen po papežih Piju X. in Benediktu XV. Stane za celo leto K 1.50. Uredništvo „Odmeva iz Afrike“ pošilja, kot znano, vsako leto svojim naročnikom „Klaverjev koledar“ za ceno po 80 vinarjev. Naročila naj se naslovijo: Družba sv. Petra Klaverja, Ljubljana, Predškofijo 8, II. nadstropje.

Ljubljanski naročniki lahko dobivajo list v zakristiji cerkve presv. Srca Jezusovega, kjer se sprejemajo tudi novi naročniki.

Darovi se lahko pošiljajo tudi naravnost glavni voditeljici Klaverjeve družbe, gospej grofici M. Tereziji Ledóchowski, tačasno Salzburg, Dreifaltigkeitssasse 19.

Vsebina štev. mesecev okt.-nov.:

O podpiranju misijonov. — Razvoj afriških misijonov. — Apostolski vikariat Zgornji Kassai. — Pisma misijonarjev od 12. jan. do 10. marca. — Kaj žalosti in veseli srca misijonarjev. — V Afriki še žive ljudožrci. — Zapiski Družbe sv. P. Kl. — Iz kroga naših čitateljev. — Popolni odpustki. — Slike: Semenišče belih očetov v Ugandi. — Afrika: cerkvena delitev. — Sestradanec iz misijona Cunene.

POKLIC POMOŽNE MISIJONARKE.

Katera izmed blagih čitateljic bi iz ljubezni do Boga in neumrjočih duš želela posvetiti svoje življenje rešitvi duš ubogih zamorcev kot notranji ud (sodalinja) Družbe sv. Petra Klaverja, to je kot

pomožna misijonarka za Afriko

najde vsak čas prijazen sprejem v hiši za novinke imenovane družbe v Marija Sorg, pošta Kasern, pri Solnogradu. Predposkušnjo lahko napravi tudi v podružnici Družbe sv. Petra Klaverja v Ljubljani.

Zlasti gospičice z višjo šolsko izobrazbo in jezikovnim znanjem — tudi učiteljice — najdejo ondi krasno priložnost, svoje znanje in zmožnosti uporabiti v službi misijonov. Pa tudi mladenke z nižjo šolsko izobrazbo, ako se dobro razumejo na poljska in hišna opravila, so dobrodošle. Pojasnila o verskem zavodu Družbe sv. Petra Klaverja in pogoji za sprejem notranjih udov so na razpolago.

Prošnjo za sprejem, kateri je priložiti npravstveno spričevalo, krstni list, kratek lastnoročen življenjepis in fotografijo, je poslati vrhovni voditeljici Družbe sv. Petra Klaverja, grofici Ledochowski, tačas v Solnogradu, Dreifaltigkeitssasse 19.

Veliko semenišče belih očetov v Ugandi.
(V drugi vrsti so): Preč. škof Streicher, trije profesorji, trije črni duhovniki in dva novoposvečena dijakona.

O podpiranju misijonov.

(Piše o. Friedrich, misijonar v Zambeziju.)

Prepričan sem, da Družba sv. Petra Klaverja v svojem prizadevanju, pomagati ubogim afrikanskim rodovom, tudi dobremu ljudstvu krščanske Evrope izkazuje veliko uslugo. Zakaj »miloščina reši smrti, in ona je, ki čisti grehov in dá najti usmiljenje in večno življenje« (Tob. 12). In zdi se mi, da je Gospod Bog, ki je kristjanom vseh časov nudil priliko, skazovati ubogim poganom dela ljubezni do bližnjega, prihranil uboge Afrikance ravno za sedanje čase kot novo netivo plamenu krščanske ljubezni. Dovolite, da k temu pridenem še neko drugo misel. Kakor znano, mora sv. Cerkev, to duhovno telo Kristusovo, z vsemi svojimi udi sodelovati za razširjanje in v proslavo kraljestva božjega na zemlji. Vsi ne morejo postati misijonarji in pridigarji; toda apostolski duh mora prešinjati vse. In če ni mogoče

drugo sodelovanje, morajo biti vsi vsaj apostoli molitve. Tako je mogoče voditi uspešen boj zoper moči pekla. Kdor je poklican, naj se bori kot misijonar in pridigar na odprtem polju; ostali pa ga naj zalagajo z živežem in z orožjem molitve. Ta misel sicer ni nova, a se morda premalo upošteva.«

Razvoj afriških misijonov.

(Piše župnik Dietl.) — (Konec.)

Tako sem, četudi le v kratkih obrisih, naslikal postanek afriških misijonov. Vse dežele in vse redovne družbe, z le nezatno izjemo, tekmujejo med seboj, prinašajoč »temnemu« delu sveta pravo luč sv. vere.

Sestava:

I. Apostolski vikarijati.

1. Kapland	1837	23. Uganda	1894
2. Egipet	1839	24. Zgornji Nil	1894
3. Gvineja, sedaj v Gabunu	1842	25. Fort Dauphin	1896
4. Centralna Afrika, sedaj v Kartumu	1846	26. Nyassa	1897
5. Gallas	1846	27. Reka Oranje	1898
6. Abesinija	1847	28. Diego Suarez	1898
7. Vzhodni Kapland	1847	29. Dahomey	1901
8. Madagaskar, sedaj v Tananarivi	1848	30. Zlato obrežje	1901
9. Natal	1850	31. Dar-es-Salaam	1902
10. Sierra Leone	1858	32. Fernando Poo	1904
11. Benin	1860	33. Transval	1904
12. Senegambija	1863	34. Kamerun	1904
13. Sansibar	1883	35. Bagamoyo	1906
14. Viktorija Nyansa	1883	36. Maroko	1908
15. Tanganjika	1886	37. Stanleyevi slapovi	1908
16. Unyanyembe	1886	38. Shiré	1908
17. Zgornji Kongo	1886	39. Nilski Delta	1909
18. Loango	1886	40. Kenya	1909
19. Oranjska republika, sedaj v Kimberleyu	1886	41. Dežela Bazutov	1909
20. Belgijski Kongo	1888	42. Kilimandžaro	1910
21. Francoski Zgor. Kongo ali Ubanghi	1890	43. Eritreja	1911
22. Sahara (francoski Sudan)	1891	44. Obrežje slonove kosti	1911
		45. Kivu	1912
		46. Bangweolo	1913
		47. Fianarantsoa	1913
		48. Libija	1914
		49. Togo	1914
		50. Bahr-el-Ghazal	1917

II. Apostolske prefektуре.

I. Spodnji Kongo	1840	III. Senegal	1873
II. Komoren	1848	IV. Centralni Kap	1879

V. Zgornja Cimbeba- zija	1879	XVII. Ubanghi-Šart	1909
VI. Zahodni Niger	1884	XVIII. Severna Katanga	1910
VII. Spodnji Niger	1889	XIX. Severni Transval	1910
VIII. Francoska Gvineja	1897	XX. Vzhodni Niger	1911
IX. Kwango	1898	XXI. Korogho	1911
X. Zahodni Uelle	1898	XXII. Belgijska Katanga (Ubanghi)	1911
XI. Ghardaja	1901	XXIII. Matadi	1911
XII. Spodnja Cimbeba- zija	1902	XXIV. Vzhodni Uelle	1911
XIII. Liberija	1903	XXV. Kaffa	1913
XIV. Benadir	1904	XXVI. Betafo	1913
XV. Zgornji Kassai	1904	XXVII. Lindi	1913
XVI. Velika Namakva- dežela	1909	XXVIII. Tšibuti	1914
		XXIX. Adamana	1914
		XXX. Zgornji Zambezi	1915

III. Škofije.

1. Kanarski otoki	1404	8. Alžir	1838
2. Angola	1504	9. Port Louis (Mavricius)	1847
3. Funchal (Madera)	1514	10. Sv. Dionizij (Reunion)	1850
4. Angra (Azorski otoki)	1534	11. Oran	1866
5. Sv. Tomaž (Sv. To- maž)	1584	12. Konstantine	1866
6. St. Kristofor (Tene- rifa)	1819	13. Kartaga	1884
7. Sv. Jakob na Kap- verdskih otokih	1832	14. Port Viktorija	1892
		15. Centa, zedinjena s ško- fijo Cadiz na špan- skem.	

IV. Prelatura: Mozambik.

V. Misijoni:

1. Lunda 2. Swaci-dežela 3. Lulanga.

VI. K tem pridejo še za orientalske kristjane:

1. Za Kopte patrijarhat v Ale- ksandriji (sedaj oskrbovan od škofa v Miniehu) in škofije Luksor in Minieh.	imenuje tudi patrijarh celega vzhoda, stanuje večino leta v Aleksandriji.
2. Za Armence šk. Aleksandrija.	4. Ravno tako pastiruje v Ka- jiri sirski in
3. Melhitski (grško - zedinjeni) patrijarh v Antiohiji, ki se	5. maronitovski patrijarhalni vi- kar.

Nad vsemi temi družinami misijonarjev in njih nešte-
vilnih varovancih, kristjanih, katehumenih in poganih čuva
ena in ista mati z enako skrbjo in ljubeznijo: namreč Dru-
žba sv. Petra Klaverja. Ona skrbi za njih dušne in telesne
potrebe; ona ljubeznivo odvzema junaškim blagovestnikom
velik del njih skrbi, navdušujoč jih za novo neumorno apo-
stolsko delovanje. Dal Bog, da bi afrikanski misijoni v isti
meri vedno krepko napredovali in da bi tudi sedaj kakor
v prejšnjih časih iz razvalin, katere je ustvarila uničujoča
vojska, vstalo novo cvetoče življenje!

Apostolski vikarijat Zgornji Kassai.

O. Handekyn, apostolski proprefekt v Zgornjem Kassaiju, piše dne 5. decembra 1917 iz Luluaburga naši vrhovni voditeljici.

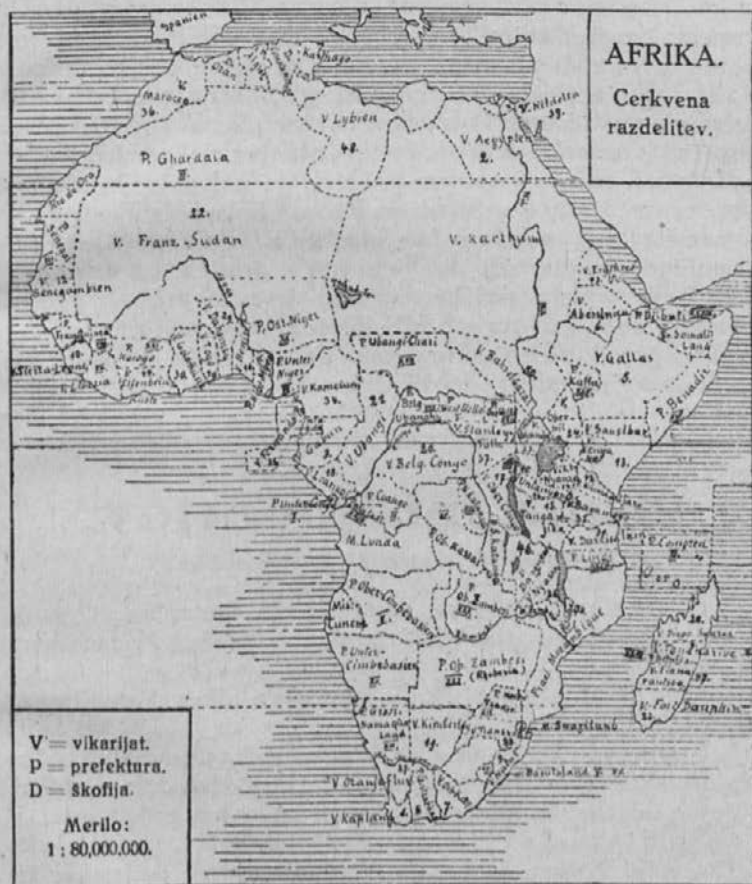
V čast in sladko radost mi je, poročati Vam, da je prefektura Zgornji Kassai povzdignjena v apostolski vikarijat. Imenovanje novega škofa nam sicer še ni znano, vendar upamo, da kmalu dospe tozadevno obvestilo. Gotovo je hotel sv. oče s tem visokim in nepričakovanim odlikovanjem poplačati napore naših misijonarjev, kakor tudi vedno naraščajoče število naših vernikov spodbuditi za vneto izvrševanje krščanskih čednosti. Bogu bodi hvala!

Tri pretekla vojna leta so nam pokazala v jasni luči, kako čudovita so božja pota. Kajti kljub zmanjšanju pomoznih virov se je število spreobrnjenj več kot podvojilo. Ob obračunu 1. julija 1914 je misijon v Kassaiju štel 24.373 živečih katoličanov. Dne 1. julija 1917 pa smo jih mogli beležiti 60.775. Skupno število krstov od 30. junija 1916 do 1. julija 1917: 19.779; katehumenov: 32.875; prosilcev za sprejem med katehumene: 70.059; sv. obhajil: 475.879; porok: 1025. K temu je še prišteti 37 šol z nad 5000 učenci in skrb za vzdrževanje 20 bolnišnic in lazaretov za domačine, v katerih se oskrbuje povprečno nad 500 bolnikov. Ljubi Bog je pač posebno podpiral in blagoslavljal dobro voljo in napore 52 misijonarjev v Kassaiju, da so se dosegli tako tolažilni uspehi.

Moji duhovniki so v polni meri izpolnili svojo dolžnost; toda kaj, ko ne morejo več zadostiti vsem zahtevam! Radi vojske so bili vsi mlajši sobratje naše družbe vpoklicani. Bodoči evangelijski delavci so morali na bojišče in tako potrebnega ojačenja našega osobja ni od nikoder. K temu skrajnemu pomanjkanju misijonarjev se je pridružilo še pomanjkanje pomožnih sredstev. Velerodna gospa grofica pač poznate strašno poskušnjo, ki je zadela našo nesrečno domovino in nje posledice v gmotnem oziru za naše misijonarje, ki so oropani milodarov naših družin in katoliških Belgijcev.

S strahom in srčno tesnobo zremo v bodočnost naših krščanskih občin v tako mladem vinogradu, kjer je še toliko dela, kjer je doma le revščina in takorekoč razdejani misijoni. Dih milosti božje veje skozi te dežele; storili smo, priznati moram, kar je bilo v človeških močeh, za rešitev neumrjoch duš. In poslušajoč le božji glas, smo

pač tudi izčrpali vse naše pomožne vire. Mar li naj zapustimo tisoče teh revežev, prepustimo te k nesmrtnosti poklicane duše večni smrti? Ako kmalu ne pride pomoč, smo prisiljeni veliko število naših vasi prepustiti svoj

Številke kažejo spored ustanovitve misijskih pokrajin.

usodi. Vendar trdno upamo na Boga in neskončno njegovo previdnost. Ljubi Bog, ki oblači lilije na polju in ptice pod nebom, ne bo pripustil, da bi se radi pomanjkanja denarnih sredstev pogubile neumrjoče duše.

V prvi vrsti, velerodna gospa grofica, si dovoljujem, priporočati Vam naše katehiste, katerih imamo sedaj 2704 v ravno toliko vaseh. Ti učitelji nadomeščajo misijonarja v njegovi odsotnosti, učeč katehumene temeljnih resnic naše svete vere. Odvzeti katerega teh dragocenih sodelavnikov, bi pomenilo toliko kot celo vas izdati v roke ameriškanskih protestantov, ki so nam povsod za petami in kateri z mrzlično vnemo delujejo za svoje krive nauke. Kako težko torej za srce katoliškega misijonarja, če bi bil prisiljen pustiti kako vas brez katehista. V tej stiski se obračamo iz cele duše k Vsemogočnemu za pomoč glede bodočnosti naših, v svojem početku se nahajajočih misijonov, proseč naša zavetnika sv. Petra Klaverja in Frančiška Ksaverija njih varstva in priprošnje. Z zaupanjem se usmelimo obrniti tudi do Vas, gospa grofica, in izvrstnih dobrotnikov Vaše družbe, v nadi, da nam boste z božjo pomočjo pomagali spreobrniti tisoče ubogih poganov vikarijata Zgornji Kassai. Ne bomo nehalj moliti k Bogu, ki more tudi iz hudega dobiti dobro in obrniti vse v svojo čast.

Pisma misijonarjev.

(Došla od 12. januarja do 10. marca 1918.)

O. Gruzon, Alitiena, Abesinija, 19. novembra.

O. Dantin, apostolski prefekt, Betafo, Madagaskar, 12. novembra.

Škof Guillemé, M. A., apostolski vikar, Mua, Nyaza, 25. oktobra.

Sestra Aleksis, O. F. S., Heirachabis, 4. novembra. (»Za gmotne skrbi sedanjega časa nas ljubi Bog odškoduje z obilno duševno tolažbo; še nikdar nismo imeli toliko krstov kot sedaj.«)

Sr. Stanislava, Landana, 27. novembra. (Tukaj vlada velika suša. Pogani so mnenja, da radi tega ni dežja, ker je vlada ukazala sežgati vse malike in ker se je neka mladenka omožila, preziraje poganške šege in navade.)

Škof Cox, O. M. L., apostolski vikar, Johannesburg, 28. novembra.

Sr. Eleonora, O. S. D., Kingwilliamstown, 23. novembra (poročila o misijonu).

O. Van Houtte, Ibeke, Kongo, 19. novembra (se zahvaljuje za rožne vence in škapulirje).

Škof Van Ronslé, apostolski vikar, Leopoldville, Kongo, 22. decembra.

Škof Geyer, F. S. C., apostolski vikar, Kartum, Sudan, 29. decembra.

Škof Carrara, O. Cap., Asmara, 15. decembra.

O. Patron, C. S. Sp., Eshirae, Kongo, 20. novembra (potuje iz zdravstvenih ozirav v Evropo. Nadomestuje ga ta čas neki drugi misijonar).

O. Remy, C. S. Sp., Eshirae, 20. novembra. (Okrog misijona se je nastanilo mnogo krščanskih družin, ki prihajajo redno vsak dan k sv. maši in krščanskemu nauku. Upati je krasnih uspehov. Žalibog vlada tukaj velika revščina; 15 mladih deklic mu vsled pomanjkanja sredstev ni mogoče omožiti.)

O. Ogé, M. L., apostolski prefekt, Grand-Cess, Liberija, 28. oktobra.

O. Müller, C. S. Sp., Aguleri, 28. novembra (poroča o nekem misijonskem potovanju).

O. Torrend, S. J., Kazizi, 15. decembra (potrebuje kakih 875 kron za nakup kaferskega žita, upajoč na podporo Klaverjeve družbe. Sprejme radevolje botrinske darove za zamorčke, ki se pripravljajo na sv. krst).

Škof Sedfaoui, patrijarh združenih Koptov, Kahira, 16. januarja. (Nad 500 pravoslavnih Koptov se je vrnilo v naročje sv. katoliške Cerkve; so zelo pobožni in zvesto vdani.)

O. pl. Królikowski, O. F. S., apostolski prefekt, Heirachabis, 23. decembra. (»Priloženo boste našli pobotnico od 18. oktobra. Srčno se zahvaljujem za lepi ciborij in rožne vence. Slednji so vedno zelo dobrodošli. So molitvena knjiga naših zamorcev, ki prihajajo pogosto k meni, rekoč: »Oče, ne morem moliti, sem zgubil svoj rožni venec« ali: »Moj rožni venec se mi je strgal.« Kupil sem v Kapstadtu nekaj tucatov rožnih vencev. A sem za zadnjih dvanajst tucatov moral plačati nad 100 frankov, kar presega moje moči. Zato bom vedno zelo hvaležen za rožne vence, ako Vam bo mogoče mi katere poslati.«)

Škof Cénez, O. M. I., apostolski vikar, Roma, Bazuto-dežela, 17. decembra.

O. Ram, misijonske družbe sv. Jožefa v Mill-Hillu, Soroti, Zgornji Nil, 21. oktobra. (Popraviti je bilo treba cerkve, otvoriti nove postaje, nabaviti knjige in šolske potrebščine, a manjkalo je denarja ... pa je prišla pomoč po Družbi sv. Petra Klaverja.)

Sr. Marcela, frančiškanka iz Mill-Hilla, Nagalama, Zgornji Nil, 20. oktobra (se zahvaljuje za napovedano pošiljatev in pošilja več fotografij).

Sr. Alojzija, O. S. D., Salisbury, Rodezija, 23. novembra.

O. Owen I. Morris, misijonske družbe sv. Jožefa v Mill-Hillu, Jinja, Zgornji Nil, 6. novembra (bo za prejeti denar nakupil strešne opeke).

Škof Biermanns, misijonske družbe sv. Jožefa v Mill-Hillu, apostolski vikar, Nzambya, Zgornji Nil, 1. novembra. (»Kar zadeva naše naprave, še ne smemo preveč tožiti, čeprav smo vsled te strašne vojske zelo ubožali in so se naši dohodki zelo skrčili. V preteklem letu delovanja, ki se je zaključilo s 1. septembrom 1917, smo imeli 3648 krstov in v vseh panogah našega delovanja smemo beležiti znaten napredek. Imamo 707 katehistov-domačinov, 33.276 kristjanov in 37.000 katehumenov. Bilo mi je, hvala Bogu, mogoče ohraniti vse misijonske postaje, toda naš gmotni položaj je žalibog še vedno enako resen. Vzdrževanje vseh misijonov nas stane vsako leto 125.000 frankov. Toda le 42.700 se jih pokrije z vsakoletno podporo. Ostalih 82.300 treba iskati drugod. A tu v naši deželi najdemo pač malo pomoči. Vem, da mi ni treba še prositi Vaše pomoči; prepričan sem, da nam pomorete, kolikor Vam bo mogoče.«)

O. Vacheret, M. L., tačas v sanatoriju La Croix (se je iz zdravstvenih ozirov vrnil v Evropo. Pripoveduje o svojem misijonu v Dahomeju med drugim o spreobrnjenem nekdanjem poglavarju poganskih duhovnikov, Petru).

O. Dos Anjos, C. S. Sp., Kabinda, 1. januarja (prosi za brevir).

Sr. Poljana, M. L., nahajajoč se tačas v Evropi, 27. januarja (se zahvaljuje za prejeti denar za nabavo katekizma v podobah).

O. Védlines, M. A., Katigondo, 12. decembra. (Molijo vsak dan, zlasti pri najsvetejši daritvi in sv. obhajilu za Klaverjevo družbo in njene dobrotnike.) — Isti 21. decembra.

Semeniščani iz Ugande, Katigondo, 13. decembra. (»Želimo Vam mnogo srečnih let, ki Vas v Gospodu Jezusu tako zelo ljubimo. Pišemo Vam, želeč Vam pokloniti naša najsrčnejša novoletna voščila. Hvalimo Boga, ki Vas je blagovolil celo leto 1917. tako usmiljeno varovati in ki Vam je podelil toliko mero svojega blagoslova, zlasti v teh žalostnih časih. Vedno iščete miloščine za nas, potovaje iz kraja v kraj in pisaje na vse strani. Pač res nismo v stanu, se Vam dostojno zahvaliti, kakor to zaslužijo Vaša milosrčna dejanja. A vsak dan molimo za Vas, da Vam Bog podeli mnogo milosti, katere potrebujete in da ostane vedno pri Vas. Srčno prosimo Vaše molitve. Bog z Vami! Vaši semeniščani v Ugandi.«)

Škof de Saune, S. J., apostolski vikar, Tananariva, 17. decembra.

O. Ravaille, S. J., Namebana, Madagaskar, 20. decembra.

O. Giroday, S. J., Tananariva, 15. oktobra (prosi za majhno monštranco in ciborij).

Škof Streicher, M. A., apostolski vikar, na svojem apostolskem potovanju, 22. nov. — Išti iz Mbabane, 1. januarja.

Sr. Celina, Kabinda, 22. decembra.

O. Pedrano, F. S. C., Kitgum, Bahr-el-Ghazal, 17. decembra.

Sr. Thierry, Moyamba, 21. januarja.

Sr. Kevin, frančiškanka iz Mill-Hilla, Nzambya, 20. decembra (piše, da bo prihodnje leto zelo malo ladij, skoro gotovo samo štiri, priplulo do njihovega obrežja; štediti treba torej s slehernim vinarjem).

Sr. Pavla, frančiškanka iz Mill-Hilla, Nzambya, Zgornji Nil, 20. decembra. — Ista 31. decembra. (»Srečno je došlo sedem Vaših zavojev, katere smo v radostnem pričakovanju odprli. Kako blago je pač Vaše srce, ki nam je poslalo toliko krasnih in koristnih stvari. Rabili smo nekaj ur, da smo izložili vse te darove. Si li pač oni, ki so te zavoje darovali, morejo predstavljati veselje, katero so nam napravili s to pošiljateljico? Vsled teh lepih predmetov bo naš bazar pridobil novih prijateljev. Srčna zahvala Vam, gospa grofica, in vsem, ki so k temu pripomogli. — Božični prazniki so za nas bili prazniki sladkega veselja. Cerkev je bila natlačeno polna in še zunaj je stalo vse polno ljudi; kajti ob takih priložnostih je naša cerkev daleč premajhna za številne množice vernega ljudstva. 2500 jih je na božični praznik prejelo sv. obhajilo. Naši črnci so se odlikovali z občudovanja vredno pobožnostjo. Ker že sedem let nisem bila v Ugandi, sem sedaj precej zapazila izdatno poboljšanje. Ljudje so postali veliko bolj olikani in spoštljivi.«)

O. Nevin, iz misijonske družbe sv. Jožefa v Mill-Hillu, Eregi, Zgornji Nil, 6. januarja. (»Pišem Vam na praznik sv. Treh kraljev, proseč Vas iz globine srca pomoči za prehranitev mojih ubogih črnih otročičev. Nahajamo se v skrajni bedi, ker nimamo nobenega živeža. Ker je bila žetev zelo slaba, so živila zelo redka in silno draga. Vzrok šlabe žetve je vsakoletna suša, ki je letos nastopila prej kot navadno. Ako nam, gospa grofica, morete pomagati, tedaj Vas prosim, usmilito se nas zavoljo ljubezni božje. Kajti otrok ne morem poslati domov, ker so sicer najbrž izgubljeni za sveto vero; zato skušam vztrajati, dokler ne pride pomoč.«)

O. Hé e, C. S. Sp., Franceville, Gabun, 18. septembra (se v obupnem svojem položaju obrača na Klaverjevo družbo; primanjkuje mu pomožnih sredstev. Osem postaj s katehisti so morali zapreti in le malo število otrok je bilo mogoče obdržati v misijonu).

O. p. l. Królikowski, O. F. S., Heirachabis, 25. novembra. (»Hvaležnega srca sem prejel obvestilo o Vaši veliko-dušni denarni pošiljlatvi. Srčno me veseli, da je od tega 3815 K 68 vin. določeno za cerkev naše ljube Matere dobrega sveta v Heirachabisu. Misijon v Heirachabisu je najstarejši in največji cele prefektуре. Ustanovljen je bil leta 1898. ter posvečen naši ljubi Gospe dobrega sveta. V misijonih ni, kakor sicer povsod, težak samo začetek, temveč so tudi sredstva zelo omejena in zato vse tako revno in skromno. Vedno pričakujemo boljših časov in zaupamo na božjo previdnost. Heirachabis je glavna postaja in moja prestolica. Vendar sem moral oskrbovanje iste doslej vedno zapostavljati; kajti kakor hitro sem imel kaj sredstev, sem jih porabil za ustanovitev novih postaj. Ne samo, da so stanovanja sester in misijonarjev najbornejša cele prefektуре, ampak nad vse revna in majhna je tudi naša kápela. Prostora ima v nji sedeti komaj 50 odraslih in nekaj otrok. In vendar je morala zadnji dve leti zadostovati vsako nedeljo za 300 ljudi. Lahko si torej predstavljate grozno gnečo in vročino v nji, zlasti v poletnem času. Ker število novih katoličanov vedno narašča, je stavba nove cerkve neizogibno potrebna.«)

O. Keiling, C. S. Sp., apostolski prefekt, Huambo, Angola, 22. novembra. (V letu 1917. je bila Družba sv. Petra Klaverja skoro edina njegova podpora.)

Sr. Georgina, frančiškanka, Harar, Gallas, 28. decembra.

O. L a c a s, C. S. Sp., Conakry, Gvineja, 10. januarja (je ustanovil nov misijon v Kouroussa).

Sr. Frančiška Aleksis, O. F. S., Pella, 30. novembra.

Sr. M. Alojzija, O. F. S., Pella, 11. novembra.

Škof Guillemé, M. A., apostolski vikar, Mua, Nyassa, 5. decembra.

Sr. Evfemija, Rose Hill, Mauritius, 11. decembra (zbira za »Mašno zvezo« Družbe sv. Petra Klaverja med ondognimi svojimi kristjani).

Sr. Marija Antonija, M. A., Chaniabridge, Vzhodna Afrika, 26. novembra.

Sr. Pavla Hafner, O. F. S., Keetmanshoop, 7. januarja. (»S tisočkratnim 'Bog plačaj!' Vam pošiljam potrdilo o

prejetem denarju. To je bila pomoč božje previdnosti v skrajni sili. Preč. o. Lipp je bil že silno potrč; ni si vedel več pomagati s svojo prazno blagajno. — Vse se je neznančno podražilo, celo najpotrebnejša živila. Krav ali koz nam radi pomanjkanja paše ni mogoče imeti dalje kot nekaj mese-

Grozna lakota. — Sestradanec iz misijona Cunene (Huilla).

cev. Vrta za zelenjavo si ne moremo omisliti, ker je treba tudi vodo plačati. Za vodo in odpeljavo smeti plačuje misijon vsak mesec 35—40 mark v angleškem denarju ali nemškem srebru. K temu pride še nakup drv in odbitek za nemški papirnati denar, čigar veljava je včasih padla na polovico.«)

O. Torrend, S. J., Kazizi, Rodezija, 26. decembra.

O. Lutz, C. S. Sp., Mombaza, 11. decembra.

O. Casset, S. J., Chikuni, Rodezija, 1. januarja (prosi za podporo in nekaj denarja).

O. Bellani, Egoji, 10. septembra (se zahvaljuje za napovedane šolske potrebščine, prosi za posinovljenje katehistov).

Škof Perlo, Nyeri, 18. novembra (se vrača s svojega trimesečnega apostolskega potovanja. Vlada je njegovim misijonarjem prepustila v oskrbo 10 vojaških bolnišnic, kjer jim pač ne primanjkuje dela. Tukaj vlada velika draginja. V Evropi tožijo o visokih cenah; tu jih zavidajo zanje! Dva franka za kilogram kruha, pet frankov za tucat jajc, 100 frankov za par čevljev, 50 frankov za meter flanele).

Kaj žalosti in veseli srca misijonarjev.

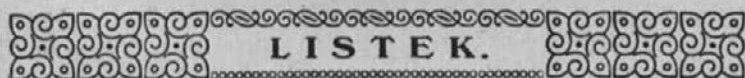
Škof Larue, M. A., apostolski vikar v Bangweolo, piše dne 1. januarja 1918 iz Kilubula: »Odkrito Vam priznam, da sem se v zadnjih mesecih nekoliko vznemirjal. Moji denarnici se je videlo že dno, plačilni rok je že potekel, a od nikoder ni bilo pričakovati nikake pomoči. Med tem je došla Vaša pošiljatev s približno 7000 franki; to je bila naša rešitev.«

Sr. Stanislava, ki v Landani ob Kongu vodi vzgojevališče za zamorska dekleta, piše dne 15. januarja 1918: »Iskreno priporočam nekaj naših deklet Vaši molitvi. Dorastle so namreč za možitev, a nismo jim še našli primernih ženinov. Toda odposlati teh deklet na noben način ne smemo, dokler niso krščansko poročene, kajti satan bi kmalu stegnil svoje kremplje po njih. Nahajajo se med tukajšnjimi Evropejci taki, ki ponujajo do 1000 frankov za črna dekleta, zlasti za naša. Tukaj se dogajajo večkrat uprav demonske reči. Neka naših mladenk je na nagel in tragičen način zgubila že več svojih bratov in sester. In vse to pripisujejo skrivnim spletkam enega njenih bratov, ki hoče postati malikovalski duhovnik. V ta namen mora povzročiti smrt udov svoje družine, da more, kakor pravijo, vzeti njihove duše. Zadnji ponesrečenih bratov je utonil blizu obrežja neke reke, čeprav je mladi mož znal dobro plavati in so vse drugo, otroke kakor zavoje srečno rešili. Dal Bog, da bi se moč hudobnega duha v Afriki kmalu umaknila oživljajočemu in vse osrečujočemu delovanju Svetega Duha!«

O. Vedrines, ravnatelj duhovskega semenišča za domačine v Katigondo, Uganda, piše: »Dne 29. junija 1918

bosta dva varovanca Klaverjeve družbe, Leon Ziritto-abato in Anton Wewugira, prejela sv. mašniško posvečenje. Dva bogoslovca se pripravljata na posvetitev v dijakona in trije v subdijakone. Upajmo, da bo tako velevažno delo v našem semenišču rodilo dobre sadove. Manjka nam še toliko dobrih duhovnikov. — Spominjajte se v svojih molitvah tudi 37 bogoslovcev, ki se sedaj nahajajo v Katigondo, da bodo polni božjega duha in vročega hrepenenja za zveličanje duš nekoč zanesli med svoje nesrečne črne brate veselo oznanilo svetega evangelija. «

O. Vianello, misijonar družbe sinov najsv. Srca, piše dne 5. marca 1918 iz Savone: »Velerodna gospa grofica! Ko ste me dne 28. januarja blagovolili obvestiti o Vaši tako veledušni pošiljatvi, ste ubogo moje srce napolnili z nepopisnim veseljem, ker ste daleč prekosili moje skromno pričakovanje. Nakaznica na 10.000 lir za o. Pedrano za »cerkev in v čast Brezmadežni« in 3368-47 za sto »krstov«, nadalje nakaznica na 1781-14 lir za o. Beduschi, kakor tudi drugi darovi, so dokazi Vaše dobrotljive naklonjenosti napram našemu dragemu misijonu, kar združeno z vsemi prej podeljenimi dobrotami vzbuja v naših srcih neizbrisna čuvstva najglobokejše hvaležnosti.«

V Afriki še žive ljudožrci.

V pismu z dne 26. maja 1917 obvešča veleč. o. Pedron Družbo sv. Petra Klaverja o treh, z njeno pomočjo odkupljenih zamorcih ter poroča ob tej priliki, da še grozno ljudožrstvo v Afriki nikakor ni ponehalo. On piše: »Ti trije 15 letni dečki so doma iz pokrajine Lobay (pritok reke Ubanghy), kjer še kljub temu, da je dežela že desetletja podvržena kupčijski postavi in kolonijalni upravi, bujno cvete kruto ljudožrstvo. Misijonar iz Betu, ki je ob nekem svojem apostolskem potovanju prišel tudi v vas Bakandu, jih je takorekoč iztrgal iz rok teh okrutnežev ter rešil tako gotove smrti.

Toda ta slučaj ni edini te vrste. Tako je stotnik kolonijalne infanterije pripovedoval našemu misijonarju, da se je v eni sami vasi (seveda štejejo te vasi včasih 2—8000 prebivalcev) zvedelo samo v teku enega meseca o deset slu-

čajih kanibalizma. In nek pribočnik istega polka mu je pred kratkim zatrjeval, da se v okolišu dveh vasi onega kraja, ki se nahaja pod njegovo upravo, sme računati na mesec povprečno dvanajst človeških življenj, ki postanejo žrtev te strašne šege. In te človeške žrtve tvorijo navadno dečki, ki so pravkar odrasli otroškim letom. Misijonar piše dalje: »Otroci obojega spola od 13. do 14. leta so prav mnogoštevilni. A starejših nasprotno je videti zelo malo, izvzemši sinove glavarjeve, ki bodo nekoč podedovali bogastvo svojega očeta, obstoječe ponajveč iz množice žen, kakor obstoji drugod iz mnogoštevilnih čred. In kaj se zgodi z drugimi otroki? O tem sem prejel sledeče, uvaževanja vredno pojasnilo: Da se namreč bogastvo na ženah na kak neljub način ne zmanjša ali da se zabrani neizogibno ugrabljenje žen, kateremu bi sledilo zastrupljenje ali uboj, ali pa, da se njih aristokratska družba iznebi kakega morebitnega bodočega sovražnika, so glavarji takole ukrenili: Ko je deček že odrasel in postane njegovo meso jedrnato, a vendar še ne pretrdo, mu nekega lepega dne naročijo, naj gre v gozd po palmovega vina ali s svojim gospodarjem na lov. Revez pač slutí, da bo on sam plen tega lova, kar se tudi v resnici zgodi. Na ta način prinaša njegova smrt dvojno korist: Ohrani se vpliv glavarjev in ... poskrbljeno je za dobro kosilo. Strašno!

Da, strah obide človeka pri spominu na grozote, ki se še dandanes gode v skrivnosti polnih pražozdih temne Afrike in naša srca navdaja gorko sočutje do teh nesrečnih žrtev. Toda ne ostanimo samo pri sočustvovanju, ampak pomagajmo, da se te grozovitosti v bodoče zabranijo. — Družba sv. Petra Klaverja sprejema s srčno hvaležnostjo darove za odkup, da, tudi najmanjšo miloščino v ta namen. Kakor znano, je navadno določena odkupnina 60 kron. — Prava ljubezen se kaže v dejanjih. Misel, da smo z našimi dragimi po blagovestju svete vere obvarovani teh grozot, naj nas nagiba k hvaležni molitvi in žrtvam ljubezni do bližnjega. Res se žalibog tudi med krščanskimi narodi, zlasti sedaj v času vojske, ko je strast zaprla marsikatero srce krščanski ljubezni, gode marsikake grozovitosti. Vendar imamo kristjani tolažilno upanje na boljšo bodočnost onkraj groba, med tem ko uboge poganе po zemeljskem trpljenju čaka še strašnejša večnost. Moli torej, pa tudi daruj vsak po svojem premoženju in nagibu svojega hvaležnega, sočutnega srca!

Dušna premlja!

V namen naših naročnikov in dobrotnikov berejo afriški misijonski škofje in misijonarji letno 500 svetih maš.

Zapiski Družbe sv. Petra Klaverja.

Avstro-Ogrska.

Dunaj. 1. do 30. maja. V teku celega meseca so se v 34 cerkvah vršile misijonske pridige, združene s šmarnično pobožnostjo; zlasti še na praznik vnebohoda Gospodovega in o Binkoštih, in sicer na binkoštno nedeljo 8 in v ponedeljek 11.

Budimpešta. 12. maja. V vseučilišni cerkvi misijonska pridiga. Govornik vlč. g. dr. Wolkenberg, profesor govorništvu na bogoslovski fakulteti. — 25. maja. Ustanovni shod Klaverjeve družbe za Ogrsko v konferenčni dvorani društvene hiše. — 17. junija. Prvo zborovanje pospeševalcev v društvenih prostorih preč. oo. jezuitov. Govor dr. Večey, baron Jožef Avrelj.

Solnograd. 6. junija. Misijonska akademija dijaške Marijine družbe v mladinskem domu. Govori mladih načelnikov misijonskih odsekov o misijonih in njih podpori, k sklepu govori sodalka sv. Petra Klaverja o Klaverjevi družbi. — 9. junija. Nagovor sodalke Klaverjeve družbe povodom sestanka »Apostolstva krščanskih hčerâ« pri sv. Uršuli.

Misijonski zavod »Marija Sorg«. 10. maja je počastila c. kr. visokost nadvojvodinja Marija Kristina v spremstvu svojih sinov, nadvojvodov Bogomira in Jurija, naš misijonski zavod. Z ljubeznivo dobrotljivostjo in vljudnostjo so visoki gostje kazali veliko zanimanje in umevanje za naša dela, tako v dvorani s tiskovnimi stroji, kakor na vrtu za zelenjavo, kjer sta se mlada nadvojvoda s svojimi vprašanji izkazala kot veččaka v teh strokah.

Brno. 21. maja. Odborova seja, katere sta se prvič združeno udeležila češki in nemški odsek.

Nemčija.

Kolin. 5. maja. Misijonski dan Družbe sv. Petra Klaverja v župnijski cerkvi sv. Uršule. Ob 7. uri zjutraj pridiga, ob 8., 9. in 12. uri pri vsakokratni službi božji nagovor vlč. g. dr. Leona Müller, C. S. Sp., iz Knechtstedena; popoldne ob 5. uri predavanje. Cel dan živahen obisk naše, v društveni dvorani prirejene razstave afrikanskih predmetov in misijonske književnosti.

Švica.

Lucern. Julij. Otvoritev misijonskega odseka v bogoslovnici škofije Basel.

Lugano. 2. junija. Ustanovitev centralne pisarne za okraj Tessin.

Iz kroga naših čitateljev.

N. N. iz O. »Našega Jožeta ne bo več. Padel je v vojski za domovino. V zadnjem pismu je pisal tudi sledeče: Ne bom vas videl več, ljubi starši. Preden pa umrjem, imam še eno željo. Pošljite od moje zapuščine Klaverjevi družbi, kar je treba za odkup enega zamorskega dečka in deklice iz sužnosti, ki naj se krstita na ime Jožek in Marica. Preblažena Devica in sv. Jožef naj mi izprosita za to srečno smrtno uro...« — Blagi mladenič, naj ti bo zemljica lahka! Iz tvoje zapuščine si naložil zaklad na bogate obresti. Naj molita rešena zamorčka v svoji krstni nedolžnosti za mir tvoje duše in za tvoje drage, katere si žalujoče zapustil.

P. s Štajerskega. »Prejela sem lepe afrikanske razglednice in podobice, katere ste mi poslali. Kupčija se je takoj pričela, otroci iz vseh vasi pridejo po šoli v našo prodajalno. Posebno se zahvalim za tiste majhne podobice, o kako so jih veseli, prosim, pošljite mi jih prihodnjič še kaj in tudi več številčk »Zamorskega otroka« prejšnjih let. Tudi k »Otroški zvezi« želi mnogo otrok pristopiti, pošljite o tem natančnejša pojasnila. — O, s takimi malimi rečmi se otroci tako lahko pridobijo za misijone, kako me to veseli, in če se jim kaj pripoveduje o teh zamorskih revčkah, kar strme poslušajo.« — Z veseljem pošljemo slično gradivo, ki vzbuja zanimanje za misijone. Koliko dobrega bi se lahko storilo, kjer ljudje ob nedeljah skupaj pridejo. Tudi v prodajalnah naj bi imeli vsaj »Klaverjev koledar 1919«, ki je nad vse lep in zanimiv, da si ga more kupiti vsaka družina in odjemalci.

S.-vas, Koroško. »Zadnji občni zbor je zložil skupaj 25 K kot botrinski dar za enega zamorčka.« — Posnemanja vredno! Naj bi botrovala vsaka župnija enemu zamorčku, to misel je sprožil pred kratkim nek preč. gospod župnik. Z veseljem lahko pripomnimo, da imajo nekatere župnije na Kranjskem že več farnih zamorčkov v Afriki. Bog blagoslovi take župnije!

Popolni odpustek,

ki ga lahko dobijo udje Družbe sv. Petra Klaverja meseca oktobra:

15. oktobra, na god sv. Terezije.

28. oktobra, na god sv. apostolov Simona in Jude Tadeja.

30. novembra, na god sv. apostola Andreja.

Pogoji: Vreden prejem zakramentov sv. pokore in presvetega Rešnjega Telesa, obisk cerkve, molitev za razširjanje sv. vere in po namenu sv. očeta.

.....
 Ponatis člankov iz »Odmeva iz Afrike« ni dovoljen, ponatis misijonskih pism in poročil le z natančnim podatkom virov.

Izdaja Klaverjeva družba v Solnogradu.   Odgovorni urednik: Dr. J. Jerše.
 Natisnila Katoliška tiskarna v Ljubljani.

Darovi

od dne 1. majnika do 30. junija 1918.

- Za afrikanske misijone: K 2267'77.
Za najpotrebnejše misijone: K 408'— (Članice Marijine družbe iz Babnepolice prispèvek ljudske igre K 70'—).
Za sv. maše: K 854'—.
Za stradajoče: K 86'50.
Za gobovce: K 58'66.
Za poganške otročiče: K 356'60.
Za odkup sužnjev in botrinski darovi: K 8833'66 (T. Bajec K 25'—, preč. g. župnik K. Čigon K 70'—, po preč. g. kateh. L. Lederhas K 270'—, † J. Dolšak K 50'—, C. Kotar K 25'—, J. in J. Robnik K 120'—, † F. Tratnik K 60'—, M. Mavrič K 25'—, Križman R. K 25'—, M. Mršnik K 25'—, F. Juršinovič K 25'—, dekleta Marijine družbe iz Podbež K 25'—).
Za semeniščnike: K 147'86.
Za katehiste: K 1003'—.
Za kruh sv. Antona: K 2510'36 (M. Skwarce K 22'—, N. N. v zahvalo K 20'—).
Za Klaverjev vinar: K 109'50.
Za »Zvezo otrok za Afriko«: K 143'22.
Za mašno zvezo: K 5894'87.
Za misijonsko zvezo: K 351'19.
Darilo krščencem: K 45'—.
Za misijonarje sv. Jožefa: K 9'—.
Za cerkev sv. Jožefa v Gabinu: K 9'—.
Za misijon Jezusove družbe in o. Oblatov Brezmadežne: K 3'10.
Za svoje krščence darovano: K 5'—.
Za očete Sv. Duha: K 7'—.
Za jubilejno ustanovo: K 41'—.
Za Klaverjevo družbo: K 12'—.
Podporniški prispevki: K 378'—.

Važno!

P. n. naročnike »Odmeva«, ki so še na dolgu, nujno prosimo, da blagovolijo dolg čim preje ko mogoče poravnati! Obenem prosimo, da se blagovolite priložene položnice poslužiti tudi za naročnino za prihodnje leto in za poravnavo Klaverjevega koledarja 1919, ki smo ga priložili tej številki. S tem sebi in ubogim misijonom mnogo koristite, sicer pa jih oškodujete. — Tudi ljube podpornike si dovoljujemo opozoriti, da obnovijo podporniški prispevek. Za vso ljubezen Vam »Bog plačaj!«

† Dr. Boltežar Kaltner
knezonaški solnograški

umrl v Solnograđu dne 6. julija. Visoki pokojnik je bil iskren prijatelj naše vrhovne voditeljice in našega podjetja.

Zamorček plaka, se solzi:
»Usmili se me brat, oj sestra ti,
da ne zagrne temna noč,
in loči večno od vas me proč!«

Pomagati hočemo našim ubogim poganskim bratcem in sestram, pomagati ubogim misijonom, ki čutijo vso težo te strašne svetovne vojske. Saj ne moremo božje jeze nič bolj potolažiti, kot če rešujemo duše in tudi druge k temu izpodbujamo. Zato, ljubi bralci, naročajte in razširjajte letos s podvojeno gorečnostjo misijonski

Klaverjev koledar 1919.

Tako morejo tudi ubožnejši podpirati misijone. V vsaki družini, v vsaki hiši in koči bo ta lepi misijonski koledar zvest prijatelj v teh težkih časih. Kako ga ljubijo povsod — kjer ga le poznajo — saj pa prinaša tudi tako lepe in ginljive povesti in slike iz življenja mladih zamorskih kristjanov. Otroci kot hrabri vojaki poprašujejo po njem in vzamejo ga s sabo, da jim dela tovaršijo. Marijine družbe, ne dajte se prekositi od drugih!

En koledar stane 80 vinarjev

s poštino vred. Pri vsakem tucatu še dobi eden p o v r h u.

Kako radi bi ga dali ceneje, kot smo poprej mislili, a žal, v zadnjem trenutku smo morali s cenó malo poskočiti, sicer bi ga ne mogli niti tiskati pri tej draginji. Kljub temu upamo, da nas bodo vsi cenj. naročniki s prav obilimi naročili razveselili in tako pomagali rešiti uboge zamorčke, ki tako milo prosijo pomoči. Za to Vam Bog povrni!

DRUŽBA SV. PETRA KLAVERJA, LJUBLJANA,
Pred školijo 8.

PRIJATELJI MISIJONOV! Zbirajte obrabljene znamke, staniol, srebrn papir, zamaške iz probkovine, izčesane lase itd.! Pošljite vse take predmete na naslov Družbe sv. Petra Klaverja!